

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobkyně: **T. B. V.**
bytem X
zastoupena Mgr. Naďou Smetanovou, advokátkou
se sídlem 28. října 1001/3, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie**
se sídlem Olšanská 2, P. O. Box 78, 130 51 Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 18. 10. 2021, č. j. CPR-4907-2/ČJ-2021-930310-V223,

takto:

- I. Žaloba se *zamítá*.
- II. Žalobkyně *nemá právo* na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované se *nepřiznává* náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Mezi stranami je spor o tom, zda pobyt žalobkyně pobývala na území ČR neoprávněně a policie mohla vydat rozhodnutí o povinnosti opustit území. Oprávněnost svého pobytu žalobkyně dovozuje z odkladného účinku přiznaného soudem její žalobě proti rozhodnutí o zrušení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání.

II. Rozhodnutí správních orgánů a dosavadní pobytová historie žalobkyně

2. Žalobkyně žije na území ČR od roku 2008 zhruba 13 let. V minulosti zde měla dlouhodobý pobyt za účelem podnikání. Poslední povolení k pobytu platilo do 6. 4. 2017. Dne 26. 5. 2016 však ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky („OAMP“) povolení k dlouhodobému pobytu žalobkyně zrušilo. Důvodem byl existující záznam žalobkyně v Schengenském informačním systému v návaznosti na její předchozí vyhoštění z Norska, kde v roce 2015 neoprávněně pobývala. Žalobkyně se proti rozhodnutí OAMP odvolala ke Komisi pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců („Komise“). Ta její odvolání dne 4. 4. 2018 zamítla.
3. Proti rozhodnutí Komise ve věci zrušení pobytu podala žalobkyně žalobu ke Krajskému soudu v Brně. Požádala také o přiznání odkladného účinku. Usnesením ze dne 8. 6. 2018, č. j. 62 A 75/2018-22 krajský soud žalobě přiznal odkladný účinek. Poté žalobu svým rozsudkem ze dne 21. 5. 2020 zamítl. Žalobkyně podala kasační stížnost, které Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 28. 8. 2020, č. j. 3 Azs 194/2020-36 také přiznal odkladný účinek. Později však kasační stížnost dne 25. 10. 2021 zamítl.
4. Mezitím žalobkyně dne 6. 3. 2017 podala žádost o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu. OAMP toto řízení dne 14. 5. 2018 zastavil s ohledem na to, že její povolení k pobytu bylo pravomocně zrušeno. Žalobkyně se i proti tomuto rozhodnutí neúspěšně odvolala. Rozhodnutí Komise o zamítnutí odvolání nabylo právní moci dne 16. 1. 2019.
5. V průběhu řízení o prodloužení pobytu žalobkyně pobývala v ČR na základě fikce pobytu podle § 47 odst. 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky („zákon o pobytu cizinců“). Oprávněnost jejího pobytu OAMP pravidelně osvědčoval tzv. překlenovacím štítkem v souladu s § 47 odst. 11 zákona o pobytu cizinců. Poslední překlenovací štítek platil do 22. 3. 2019.
6. Dne 20. 3. 2019 se žalobkyně dostavila na pracoviště OAMP za účelem vydání nového překlenovacího štítku. OAMP však přivolal cizineckou policii, protože její pobyt vyhodnotil jako neoprávněný. Ta s žalobkyní téhož dne zahájila řízení o správním vyhoštění, které později překvalifikovala na řízení o povinnosti opustit území. Výsledkem tohoto řízení, jehož celý procesní vývoj není pro posouzení této věci podstatný, bylo rozhodnutí Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje („krajské ředitelství“) č. j. KRPB-66599-72/ČJ-2019-060026 ze dne 25. 8. 2020, kterým policie uložila žalobkyni podle § 50a odst. 3 písm. c) zákona o pobytu cizinců povinnost opustit území ČR. Dobu k opuštění území stanovila na 60 dnů ode dne převzetí tohoto rozhodnutí. Žalobkyně se opět neúspěšně odvolala. Žalovaná rozhodnutím ze dne 18. 10. 2021, č. j. CPR-4907-2/ČJ-2021-930310-V223 („rozhodnutí žalované“) odvolání zamítla a potvrdila prvostupňové rozhodnutí.
7. Žalobkyně v odvolání zpochybňovala neoprávněnost svého pobytu v době zahájení a vedení řízení o správním vyhoštění, resp. o povinnosti opustit území. Tvrdila, že její pobyt byl po celou dobu oprávněný díky odkladnému účinku, který krajský soud přiznal žalobě

a poté i Nejvyšší správní soud kasační stížnosti v řízení ve věci zrušení dlouhodobého pobytu.

8. Žalovaná však dospěla k závěru, že oprávněnost pobytu žalobkyně se neodvívěla od přiznaného odkladného účinku, ale od fikce pobytu, kterou získala na základě řádně podané žádosti o prodloužení pobytového oprávnění. A ta skončila ke dni 19. 1. 2019 s nabytím právní moci rozhodnutí Komise o zamítnutí odvolání ve věci prodloužení pobytu. Žalovaná dodala, že žalobkyně měla možnost upravit si svůj pobyt pomocí víza strpění podle § 33 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců. Námitku nepřiměřenosti dopadů rozhodnutí o povinnosti opustit území do soukromého života žalobkyně žalovaná nepovažovala za důvodnou. Pobyt žalobkyně na území ČR se po celou dobu vázal pouze na ekonomické důvody.

III. Žaloba a vyjádření k žalobě

9. Žalobkyně uplatňuje dvě námitky. V první námitce rozporuje závěr správních orgánů o neoprávněnosti jejího pobytu v ČR. Má za to, že její pobyt byl po celou dobu oprávněný, až do pravomocného rozhodnutí soudů o její žalobě ve věci zrušení pobytu. Oprávněnost pobytu dovozuje z přiznaných odkladných účinků. V tomto právním názoru ji utvrdila i Komise, která ve svém rozhodnutí ve věci prodloužení pobytu uvedla, že přiznáním odkladného účinku soud pozastavuje účinky žalobou napadeného rozhodnutí, což v tomto případě umožňuje žalobkyni setrvat na území ČR. Rozhodnutím o zrušení pobytu OAMP ve výroku II stanovil žalobkyni povinnost vycestovat z území ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozhodnutí. Tato lhůta však v důsledku přiznaného odkladného účinku nezačala běžet.
10. Druhou žalobní námitku žalobkyně opírá o nepřiměřenost dopadů rozhodnutí o povinnosti opustit území ČR do jejího soukromého života. Správní orgán I. stupně se s touto otázkou řádně nevypořádal. Žalobkyně v ČR žije posledních 13 let. Podnikala zde a má tady přátele. Také aktivně působí v charitativním církevním spolku. Její vazby na ČR tak nelze omezovat pouze na ekonomické důvody. Byť se s rozhodnutím o povinnosti opustit území nepojí zákaz vstupu, v případně návratu do Vietnamu by žalobkyně prakticky neměla možnost získat nové pobytové oprávnění. Nařízení vlády č. 220/2019 Sb., stanovuje maximální počet žádostí o dlouhodobé vízum za účelem podnikání, které lze podat v Hanoji, na 0.
11. Žalovaná plně odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí a odůvodnění rozhodnutí krajského ředitelství.

IV. Posouzení věci krajským soudem

12. O žalobě krajský soud rozhodl bez ústního jednání. Žalovaná souhlasila a žalobkyně včas neprojevila nesouhlas s tímto postupem.
13. Žaloba *není důvodná*.
14. Krajský soud nejprve posoudí otázku oprávněnosti pobytu žalobkyně na území, následně se vyjádří k namítanému rozporu rozhodnutí žalované s právem žalobkyně na respektování soukromého života.
15. Krajský soud nesdílí právní názor žalobkyně na oprávněnost jejího pobytu na území ČR, kterou dovozuje pouze z toho, že krajský soud přiznal její žalobě ve věci zrušení povolení k dlouhodobému pobytu odkladný účinek.

16. Ustanovení § 73 odst. 3 s. ř. s. stanoví, že „[p]řiznáním odkladného účinku se pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí“. Přiznání odkladného účinku žalobě obecně znamená, že právní poměry jsou upraveny tak, jako by napadené rozhodnutí vůbec nebylo vydáno (Králová A., Právní moc a její odklad – sporné aspekty v kontextu cizineckého zákona. In: Ročenka uprchlického a cizineckého práva 2018 [online], Kancelář veřejného ochránce práv, 2019, dostupné z: https://www.ochrance.cz/dokument/rocenka_cizinci_2018/, s. 237). Cizinec by se tak měl dostat do stejné právní situace, v jaké byl předtím, než bylo vydáno rozhodnutí, které napadá žalobou. *Při posuzování otázky, jaké negativní důsledky přiznaný odkladný účinek pozastavuje, je nutno důsledně vycházet z předmětu správního řízení a předmětu rozhodnutí, ve vztahu k němuž se odkladný účinek přiznává.* Jiná bude situace v případě, že jde o rozhodnutí o neudělení pobytového oprávnění, neprodloužení pobytového oprávnění nebo jeho zrušení. Ovšem ne vždy bude důsledkem přiznání odkladného účinku žalobě zachování legality pobytu cizince.
17. Situace je poměrně jasná u neprodloužení povolení k pobytu, pokud příslušnou žádost cizinec podal řádně a platnost prodloužovaného pobytu mezitím skončila. V takovém případě se na cizince vztahuje fikce pobytu podle § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců a jeho povolení k pobytu se považuje za platné až do pravomocného rozhodnutí o žádosti o prodloužení. Pokud jeho žádosti není vyhověno, přiznání odkladného účinku následně podané žalobě znamená, že cizinec se opět dostává do fikce pobytu a jeho pobyt tedy není neoprávněný. Fikce pobytu podle uvedeného ustanovení svědčila žalobkyni do 16. 1. 2019, tj. do nabytí právní moci rozhodnutí, kterým Komise zamítla odvolání ve věci zastavení řízení o žádosti o prodloužení pobytu. Proti tomuto rozhodnutí se žalobkyně nebránila žalobou. Pokud by tak udělala a soud by jí přiznal odkladný účinek, legalita jejího pobytu by byla nesporná.
18. Pokud však jde o zrušení pobytového oprávnění, přiznaný odkladný účinek může jeho platnost zachovat jen do doby, než by jinak uplynula. Jeho důsledkem nemůže být prodloužení platnosti povolení k pobytu do doby pravomocného rozhodnutí soudu o žalobě, nýbrž pouze zachování jeho původní platnosti (obdobně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 2. 2020, č. j. 1 Azs 512/2019-50). *Odkladný účinek má proto význam, pokud jej soud přizná v době, kdy původní platnost zrušeného pobytového oprávnění dosud neskončila.* Cizinci pak odkladný účinek umožní podat žádost o prodloužení původního pobytového oprávnění (případně o vydání jiného pobytového oprávnění). Na druhou stranu, *pokud soud přizná odkladný účinek žalobě ve věci zrušení pobytu až poté, co již původní platnost zrušeného pobytu skončila, přiznaný odkladný účinek nemůže sám o sobě platnost pobytu prodloužit nad rámec jeho původní platnosti.* Sice vyvolá situaci, že se na napadené rozhodnutí o zrušení pobytu bude hledět, jakoby vůbec nebylo. *Na legalnost pobytu cizince to však nebude mít vůbec žádný význam, pokud mezitím uplyne doba platnosti pobytu.* Oprávněnost pobytu cizince tak neskončí v důsledku zrušení jeho pobytového oprávnění. Skončí v důsledku uplynutí jeho platnosti.
19. Přesně tato situace přitom nastala v případě žalobkyně. Původní platnost jejího povolení k dlouhodobému pobytu skončila ke dni 6. 4. 2017. Krajský soud v Brně však přiznal odkladný účinek žalobě podané proti zrušení tohoto pobytu dne 8. 6. 2018. V této době by již ovšem žalobkyně žádným platným pobytovým oprávněním nedisponovala, pokud by si dříve nepodala žádost o prodloužení dlouhodobého pobytu. Přiznaný odkladný účinek proto na legalitu jejího pobytu neměl žádný vliv. *Jednoduše řečeno, „nebylo co víc odložit“,*

než rozhodnutí o zrušení pobytu. Oprávněnost pobytu žalobkyně na území ČR se v té době odvíjela pouze od podané žádosti o prodloužení dlouhodobého pobytu, se kterou se pojila fikce pobytu podle § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců. *A tento oprávněný pobyt žalobkyně skončil dnem 16. 1. 2019 s nabytím právní moci rozhodnutí Komise o zamítnutí odvolání podaného ve věci prodloužení dlouhodobého pobytu.*

20. Žalobkyně proto nemá pravdu, pokud tvrdí, že díky přiznanému odkladnému účinku byla na území legálně i po tomto datu. *Přiznání odkladného účinku krajským soudem v jejím případě postrádalo praktický dopad.* Sice vedlo k odkladu účinků rozhodnutí o zrušení povolení k pobytu, včetně odkladu povinnosti žalobkyně vycestovat do 30 dnů od jeho právní moci, kterou toto rozhodnutí stanovilo. Povinnost žalobkyně vycestovat z území však vznikla z důvodu pravomocného ukončení řízení o žádosti o prodloužení pobytu. Přiznaný odkladný účinek na tom nemohl nic změnit.

Přiznaný odkladný účinek měl hlavně vést k tomu, že OAMP, případně Komise *přeruší řízení* ve věci žádosti o prodloužení pobytu do doby pravomocného rozhodnutí soudů o zrušení pobytu. Odkladný účinek vyvolal stav, ve kterém správní orgány na rozhodnutí o zrušení pobytu měly hledět, jakoby vůbec nebylo. Rozhodnutí OAMP o zastavení řízení se přitom opíralo právě o to, že právo, jehož se žádost týká, zaniklo, protože pobyt, který žalobkyně chtěla prodloužit, byl zrušen. Správní orgány nemohly mít jistotu, jak dopadne soudní přezkum rozhodnutí ve věci zrušení pobytu. *Zákonnost jejich postupu ovšem není předmětem tohoto řízení.* Krajský soud ji proto nemůže hodnotit. Hodnotit může pouze postup žalované, která ovšem v tomto případě nijak nepochybila.

21. V tomto ohledu lze uzavřít, že pobyt žalobkyně v rozhodné době byl neoprávněný. Policie přitom nedisponuje diskrečním oprávněním ohledně toho, zda neoprávněný pobyt cizince bude tolerovat nebo ne. Bez ohledu na to, za jakých okolností k němu došlo. Policie má naopak povinnost neoprávněný pobyt řešit v rámci řízení o správním vyhoštění, které pak v závislosti na konkrétních okolnostech může překvalifikovat na řízení o povinnosti cizince opustit území. Policie tedy nejednala nezákonně, jestliže s žalobkyní toto řízení vedla a rozhodnutím jí stanovila povinnost opustit území. Nezákonné není ani rozhodnutí žalované, která tento postup aprobovala.
22. Krajský soud uznává, že se žalobkyně v tomto případě stala do velké míry obětí nepřehlednosti zákona o pobytu cizinců a své důvěry ve správnost aktů veřejné moci. Na tom, že se dostala do situace neoprávněného pobytu, ona sama nenese velkou vinu. O tom, že správně rozlousknout otázku (ne)oprávněnosti jejího pobytu nebylo snadné ani pro cizineckou policii, která tuto problematiku řeší při své každodenní činnosti, svědčí i procesní vývoj celé věci. Policie nejprve řízení o správním rozhodnutí zastavila. A než po přezkumném řízení nadřízeného správního orgánu pravomocně rozhodla o povinnosti žalobkyně opustit území, uplynuly více než dva roky, během kterých žalobkyni ponechala napospas nejistotě ohledně pobytového statusu. To ovšem nic nemění na tom, že pobyt žalobkyně v rozhodné době byl neoprávněný.
23. Krajský soud se dále zabýval otázkou přiměřenosti dopadů rozhodnutí o povinnosti žalobkyně opustit území do jejího soukromého života. Ani tuto námitku však neshledal důvodnou. Nelze souhlasit s námitkou, že se správní orgán I. stupně touto otázkou řádně nezabýval. *Naopak, krajské ředitelství přihlédlo ke všem skutečnostem, které při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí vyžaduje zohlednit § 174a zákona o pobytu cizinců.* Zohlednilo závažnost protiprávního jednání žalobkyně, délku pobytu na území, její věk,

zdravotní stav, ekonomické poměry a vazby na ČR i na Vietnam. Je pravdou, že krajské ředitelství nezohlednilo působení žalobkyně v náboženském spolku. To však napravila žalovaná, která uvedla, že se tato aktivita žalobkyně neváže na území ČR a navíc se odehrává pouze ve vietnamské komunitě.

24. Vycestování žalobkyně do Vietnamu nepochybně zasáhne do jejího práva na respektování soukromého života. Již jen z toho důvodu, že nemalou část svého života prožila na území ČR. Tento zásah však podle krajského soudu za daných okolností nebude nepřiměřený. Krajský soud ve shodě se správními orgány považuje za podstatné to, že *na rozdíl od rozhodnutí o správním vyhoštění se rozhodnutí o povinnosti opustit území nespojí se zákazem opětovného vstupu do ČR, resp. EU*. Žalobkyně proto má po vycestování možnost vyřídit si nové pobytové oprávnění. Byť je tato možnost s ohledem na stanovené kvóty na podávání žádostí o zaměstnanecké karty nebo pobyty za účelem podnikání poměrně komplikovaná, žalobkyně bude mít stejnou možnost získat toto pobytové oprávnění, jako kterýkoliv jiný občan Vietnamu. Jedná se o pobyty ekonomického charakteru, u kterých stát má možnost regulovat počty cizinců, které „vpustí“ na svůj pracovní trh.
25. Žalobkyně nemá na území ČR žádné rodinné vazby. Ty má naopak ve Vietnamu. Přestože zde žila více než 13 let, nezískala povolení k trvalému pobytu. Její společenský život se odehrává výhradně ve vietnamské komunitě. Nelze proto tvrdit, že by se výrazněji integrovala do české společnosti. Správní orgány mají pravdu v tom, že pobyt žalobkyně na území ČR měl ryze ekonomickou motivaci. Žalobkyně připisuje nemalý význam pro její soukromý život svému působení v charitativním náboženském spolku. Aniž by krajský soud tyto aktivity a její vazby na ostatní členy spolku jakkoli bagatelizoval, nemohou požívat stejné míry ochrany, jako rodinné vazby. Žalobkyně ostatně neměla problém na několik měsíců opustit ČR a žít v Norsku. Za těchto okolností krajský soud nepovažuje povinnost opustit území ČR za nepřiměřené opatření, které by porušovalo právo žalobkyně na respektování soukromého života.

IV. Závěr a náklady řízení

36. Krajský soud z výše popsaných důvodů zamítl žalobu. Neúspěšná žalobkyně pak nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované v souvislosti s tímto řízením žádné náklady řízení nevznikly. Krajský soud samostatně nerozhodoval o návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku její žalobě, protože bezodkladně rozhodl ve věci samé.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. *Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.* V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, pokud má stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 9. prosince 2021

Martin Kopa, v. r.
samosoudce